AAA-001-001677 Seat No. ________

B. A. (Sem. VI) (CBCS) Examination

March / April – 2016

Sociology : Paper - XVIII

(Methods & Technics of Social Research)

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001677

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : **70**

સૂચના : (1) પ્રશ્ન-1 MCQ પ્રશ્નોના ઉત્તરો મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ આપવાના રહેશે.

(2) બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

(3) બધા પ્રશ્નોના ગુણ જમણી બાજુએ દર્શાવેલ છે.

વિભાગ - 1

1 MCQ - યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : **20**

(1) પ્રાથમિક માહિતી એકત્રીકરણ માટે ________ લોકપ્રિય પદ્ધતિ છે.

(A) પ્રયોગ (B) સર્વેક્ષણ

(C) સંશોધન (D) મુલાકાત

(2) સર્વેક્ષણ માટે સંશોધક ________નો ઉપયોગ કરે છે.

(A) નિરીક્ષણ (B) ટેલિફોન

(C) અનુસૂચિ (D) પત્રવ્યવહાર

(3) સામાજિક સર્વેક્ષણ પ્રત્યક્ષ ________ ઉપર આધાર રાખે છે.

(A) ઓળખ (B) લેખન

(C) સંપર્ક (D) પૈસા

(4) ________ માહિતીને વિદ્યમાન સામગ્રી તરીકે ઓળખાવે છે.

(A) મોઝાર (B) કાલ્ટન

(C) ઓપનહેમ (D) જ્હોન ડોલાર્ડ

(5) માહિતીનાં ઉદ્ગમસ્થાનોને માહિતીના ________ કહેવાય.

(A) સ્રોતો

(B) પુરાવા

(C) દસ્તાવેજો

(D) સંદર્ભ

(6) પ્રાથમિક માહિતી ________ માંથી પ્રાપ્ત થાય છે.

(A) ક્ષેત્રકાર્ય (B) લાયબ્રેરી

(C) દસ્તાવેજ (D) કોઈ નહીં

(7) જેમાંથી નિદર્શનની પસંદગી થાય છે તે સમગ્ર જૂથને ________ કહેવાય.

(A) નિદર્શ (B) સમષ્ટિ

(C) એકમ (D) માહિતી

(8) સમષ્ટિના બધા એકમોની માહિતી લેવામાં આવે તેને ________ કહેવાય.

(A) નિદર્શન (B) એકમ

(C) નમૂનો (D) પૂર્ણ ગણતરી

(9) બિનયદચ્છ નિદર્શન એ નિદર્શનો ________ છે.

(A) અર્થ (B) ગુણધર્મ

(C) પ્રકાર (D) લક્ષણ

(10) નિશ્ચિત અંતર = સમષ્ટિનું કદ ÷ ________.

(A) પ્રકાર

(B) નિદર્શનનું કદ

(C) એકમ

(D) સમષ્ટિની સંખ્યા

(11) ________ એ જ્ઞાનેન્દ્રિયો દ્વારા થતો પ્રત્યક્ષ અનુભવ છે.

(A) મુલાકાત (B) નિરીક્ષણ

(C) પ્રશ્નાવલિ (D) અનુસૂચિ

(12) સંશોધક ઘટના સ્થળે જઈને નિરીક્ષણ કરે તેને ________ નિરીક્ષણ કહેવાય.

(A) ક્ષેત્ર (B) સાદું

(C) પ્રશિક્ષિત (D) બધા જ

(13) સહભાગી નિરીક્ષણમાં સંશોધક સંશોધન હેતુ ________ રાખે છે.

(A) જાહેર (B) ગુપ્ત

(C) અસ્પષ્ટ (D) ઓળખ

(14) વિદેશી સંસ્કૃતિના અભ્યાસમાં ________ પદ્ધતિ ઉપયોગી થાય છે.

(A) મુલાકાત (B) પ્રશ્નાવલી

(C) અનુસૂચિ (D) નિરીક્ષણ

(15) મુલાકાત એ આંતરક્રિયાની ________ છે.

(A) પ્રક્રિયા

(B) પ્રતિક્રિયા

(C) દૃષ્ટિ

(D) કલ્પના

(16) મુલાકાત અનુસૂચિ એ ________ની યાદી છે.

(A) મુદ્દાઓ (B) પ્રશ્નો

(C) ક્રમનંબર (D) પ્રકરણ

(17) મુલાકાત માર્ગદર્શિકામાં જવાબો ________ લખે છે.

(A) ઉત્તરદાતા (B) સંશોધક

(C) માર્ગદર્શક (D) કોઈ નહીં

(18) પ્રશ્નાવલિમાં પ્રશ્નોના જવાબો _______ લખે છે.

(A) સંશોધક (B) માર્ગદર્શક

(C) ઉત્તરદાતા (D) કોઈ નહીં

(19) નિદર્શનું કદ _______ હોવું જોઈએ.

(A) નાનું (B) મોટું

(C) અપર્યાપ્ત (D) પર્યાપ્ત

(20) વિશ્વવ્યાપી નેટવર્કને _________ કહેવામાં આવે છે.

(A) ઈન્ટરનેટ (B) સંદેશ

(C) ટપાલ (D) ટેલિફોન

વિભાગ - 2

2 સામાજિક સંશોધન અને સર્વેક્ષણ વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો. **10**

અથવા

2 નિદર્શન એટલે શું ? યદચ્છ નિદર્શન સવિસ્તર સમજાવો. **10**

3 મુલાકાત એટલે શું ? મુલાકાતની ઉપયોગિતા સમજાવો. **10**

અથવા

3 માહિતી એટલે શું ? માહિતીના સ્રોતો જણાવો. **10**

4 ટૂંક નોંધ લખો :

(અ) કોઈ પણ એક ટૂંક નોંધ લખો : 8

(1) સંખ્યાત્મક અને ગુણાત્મક માહિતી

(2) યદચ્છ નિદર્શન.

(બ) કોઈ પણ એક ટૂંક નોંધ લખો : 8

(1) સહભાગી નિરીક્ષણ

(2) સામાજિક સંશોધનમાં કમ્પ્યૂટર્સના ઉપયોગો.

5 ટૂંકમાં જવાબ આપો : (કોઈ પણ **બે**) 14

(1) સામાજિક સર્વેક્ષણના હેતુઓ જણાવો.

(2) સમષ્ટિનો અર્થ આપી તેના પ્રકાર લખો.

(3) મુલાકાત પદ્ધતિની મર્યાદાઓ જણાવો.

(4) માહિતીનું વિશ્લેષણ એટલે શું ?

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Q. No. 1 MCQ answers should be given in main answer sheet.

(2) Attempt all questions.

(3) Figures on right hand side indicates marks.

SECTION - I

1 Answer the questions choosing right option (MCQ) : **20**

(1) _______ is the popular method for collecting Primary information.

(A) Experiment (B) Survey

(C) Research (D) Interview

(2) A Researcher is used ________ for Survey.

(A) Observation

(B) Telephone

(C) Index

(D) Letter communication

(3) Social survey depends upon direct ________.

(A) Identity (B) Writing

(C) Contact (D) Money

(4) ________ identified information as existing data.

(A) Mozar (B) Kalton

(C) Openheme (D) John Dollard

(5) The place of origin of information is called its ________.

(A) Sources (B) Evidences

(C) Documents (D) References

(6) Primary information is received from _________.

(A) Field work

(B) Library

(C) Documents

(D) None

(7) The group from which sampling selected is called _______.

(A) Sample (B) Universe

(C) Unit (D) Data

(8) The information of all the components of universe is called _______.

(A) Sampling (B) Unit

(C) Sample (D) Census

(9) Non Random Sampling is ________ of sampling.

(A) Meaning (B) Trait

(C) Type (D) Characteristic

(10) Specific distance = Size of Universe ÷ _______.

(A) Type (B) Size of sampling

(C) Unit (D) Strength of Universe

(11) ________ is direct experience by cognitive communion.

(A) Interview (visit)

(B) Observation

(C) Questionnaire

(D) Schedule

(12) Researcher's observation of field of events is called _________.

(A) Field (B) Simple

(C) Physical (D) All of them

(13) The researcher keeps research output _________ in Participative observation.

(A) Declare (B) Confidential

(C) Opaque (D) Identity

(14) _________ method is useful for the study of foreign culture.

(A) Interview (B) Questionnaire

(C) Schedule (D) Observation

(15) Interview is a _______ of interaction.

(A) Process (B) Reaction

(C) Vision (D) Imagination

(16) Interview schedule is the list of _______.

(A) Points

(B) Questions

(C) Serial No.

(D) Chapters

(17) _______ writes answer in interview guideline.

(A) Answerer (B) Researcher

(C) Guide (D) None

(18) ________ writes the answers of question of questionnaire.

(A) Researcher (B) Guide

(C) Answerer (D) None

(19) The size of sample should be _______.

(A) small (B) big

(C) insufficient (D) sufficient

(20) Worldwide network is called _______.

(A) Internet (B) Message

(C) Post (D) Telephone

SECTION - II

2 Explain the relation between Social research and Survey. **10**

OR

2 What is Sampling ? Describe random sampling in detail. **10**

3 What is Interview ? Describe utility of interview. **10**

OR

3 What is Data ? Describe sources of data. **10**

4 Write short note :

(a) Write any one : 8

(1) Quantitative and qualitative data

(2) Random sampling.

(b) Write any one : 8

(1) Participatory observation

(2) Uses of computers in Social research.

5 Write answer in short : (any **two**) 14

(1) Describe the purposes of social survey.

(2) Give the meaning of universe and write types of its.

(3) State the limitations of interview method.

(4) What is analysis of data ?